

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/1059/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114211402
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubinyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3114211402.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho, sudkyne Mgr. Zuzany Holúbkovej a sudkyne JUDr. Gabriely Janákovskej v spore žalobcu: J. Y. G., s.r.o., H., C. č. 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o., Bratislava, Pajštúnska č. 5, IČO: 36 613 843, proti žalovaným: 1/ G. Y., bytom v S. nad D., H. č. XXX/XX, občanke Slovenskej republiky, 2/ JUDr. G. Y., bytom v M. - H. C., Do O. č. XXXX/XA, občanovi Slovenskej republiky, 3/ C. F., bytom v C. H., M. č. XXXX/XXX-X, občanovi Slovenskej republiky, o zaplatenie 4.427,28 eur, na odvolanie žalovaného 3/ proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 28. mája 2015, č.k. 21C/44/2015-53, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie mení v napadnutej časti, t.j. voči žalovanému 3 takto:

Žalovaný 3/ je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 3.065,04 eur s úrokom z omeškania 8,75 % zo sumy 3.065,04 eur od 04.11.2012 do zaplatenia, sumu 211,63 eur ako vyčíslený úrok z omeškania za obdobie od 26.5.2011 do 3.11.2012, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Splnením povinnosti žalovaným 2/ podľa rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 28.5.2015, č.k. 21C/44/2015-53 alebo plnením žalovaného 3/ podľa tohto rozhodnutia zaniká v rozsahu uskutočneného plnenia povinnosť plniť druhému zo žalovaných.

Vo zvyšku žalobu proti žalovanému 3/ zamietá.

Žalovaný 3/ je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov prvoinštančného konania 255,06 eur, z toho titulom zaplateného súdneho poplatku 100,89 eur a titulom trov právneho zastúpenia 154,17 eur, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám právneho zástupcu žalobcu. Splnením povinnosti náhrady trov žalovaným 2/ podľa rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 28.5.2015, č.k. 21C/44/2015-53 alebo plnením žalovaného 3/ na náhradu trov podľa tohto rozhodnutia zaniká v rozsahu uskutočneného plnenia povinnosť plniť na náhradu trov druhému zo žalovaných.

II. Žalobca má voči žalovanému 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 38 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vyhovel v celom rozsahu žalobe a žalovaných 2/ a 3/ zaviazal k peňažnému plneniu 4.427,28 eur s príslušným úrokom z omeškania ako aj k náhrade trov konania s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého. Rozhodol tak o návrhu žalobcu, ktorým sa proti žalovanému 2/ ako dlžníkovi a žalovanému 3/ ako ručiteľovi domáhal zaplatenia istiny 4.427,28 eur s príslušným úrokom z omeškania, a to titulom dlhu z úveru podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

2. Proti rozsudku podal odvolanie žalovaný 3/, ktorý žiadal napadnuté rozhodnutie zmeniť a návrh zamietnuť. Spolu s odvolaním vzniesol námietku premlčania a namietal, že pôvodný veriteľ SLSP, a.s. mu ako ručiteľovi neposkytol dostatočnú možnosť úpravy zmluvy, preto je zmluva v rozpore s dobrými mravmi.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnuté rozhodnutie potvrdiť. S poukazom na rozhodnutie NS SR 6MCdo 4/2012 uviedol, že zmluva o úvere predstavuje absolútny obchod, čo znamená, že sa tento právny vzťah bez ohľadu na povahu jeho účastníkov spravuje Obchodným zákonníkom, a to aj v otázke premlčania. Preto je v danom prípade premlčacia doba štvorročná a žalobou uplatnené právo nie je premlčané.

4. Odvolací súd preskúmal vec podľa § 378 a násl. CSP, bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť podľa § 388 CSP.

5. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia v rozsahu odvolacích dôvodov odvolací súd zistil, že odvolanie je čiastočne dôvodné a žalobou uplatnené právo je v časti premlčané, čo odôvodňovalo zmenu rozhodnutia v napadnutej časti. K otázke použitia Občianskeho zákonníka pri právnom posúdení úverovej zmluvy, a to aj takej, ktorá bola uzavretá do 31.12.2007, zotrváva konštantná rozhodovacia prax odvolacieho súdu (napr. 17Co 542/2015 zo dňa 24.5.2016, 17Co 759/2015 zo dňa 20.7.2016) na stanovisku, že v spotrebiteľskom vzťahu sa primárne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, čo platí aj pre posúdenie premlčania.

6. Z nespochybných skutkových zistení súdu prvej inštancie vyplýva, že predmetný úverový vzťah vznikol dňa 10.9.2003, teda za účinnosti zákona č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa § 2 ods. 1 tohto zákona v znení ku dňu uzavretia zmluvy na účely tohto zákona sa rozumelo spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb. Typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nie sú pochybnosti o tom, že predmetná zmluva je zmluvou typovou a že predmet plnenia nebol použitý na podnikanie. Dlžníci neboli podnikateľmi. Rovnako je jednoznačne zrejmé, že pôvodný veriteľ bol podnikateľom a predmet konania sa týkal jeho podnikateľskej činnosti. Právnym nástupníctvom sa povaha predmetnej právnej veci ako spotrebiteľskej nemohla zmeniť. Súdna prax považuje typové zmluvy, vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom a nepodnikateľom a so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy, za typické občianskoprávne vzťahy. Úver je síce absolútnym obchodom a na úver dopadá tretia časť obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy, avšak predmetná vec sa týka typovej zmluvy, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou (zákon č. 634/1992 Z.z. a ustanoveniami Občianskeho zákonníka). Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu, a teda o typický občianskoprávny vzťah. Úverovanie spotrebiteľov patrí medzi najfrekvencovanejšie občianskoprávne vzťahy a v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať občianskoprávnu úpravu a nie podnikateľské právo (rozsudok NS SR vo veci sp.zn. 5M Cdo 20/2009). Takýto prístup je tiež ústavne konformný (uznesenie ÚS SR zo dňa 19. júna 2013, č.k. I ÚS 402/2013-10).

7. V dôsledku použitia Občianskeho zákonníka aj na posúdenie otázky premlčania práv zo zmluvy uzavretej pred 1.1.2008, sa tak v danom prípade uplatnené právo premlčalo v trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 OZ a uplatnenú istinu splatnú v období viac ako tri roky pred podaním návrhu nebolo možné pre premlčanie priznať. Keďže návrh bol podaný dňa 26.5.2014, boli premlčané všetky žalované splátky úveru splatné do 26.5.2011, t.j. 12 splátok po 113,52 eur, spolu 1.362.24 eur. O uvedenú sumu preto odvolací súd priznanú istinu znížil.

8. Z dôvodu premlčania nebolo možné priznať ani úrok z omeškania zdieľajúci ako príslušenstvo pohľadávky osud istiny, a to jednak zo sumy presahujúcej nepremľčanú istinu 3.065,04 eur ako ani úrok z omeškania za obdobie tri roky pred podaním návrhu, teda pred 26.5.2011. Z požadovaného vyčísleného úroku z omeškania 346,93 eur za obdobie od 21.6.2010 do 3.11.2012 spadá do obdobia pred 26.5.2011 podiel 39 % z uvedenej sumy, a preto bol tento nárok premlčaný v uvedenom rozsahu.

9. Vzhľadom na uvedené premlčanie uplatneného práva odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že v premlčanej časti návrh zamietol. V ďalšom odvolacom dôvode, a to v namietanom rozpore úverovej zmluvy s dobrými mravmi nebolo odvolanie dôvodné. Jednalo o štandardnú bankovú zmluvu s fyzickou osobou nepodnikateľom, pri ktorej je z povahy rozsahu takto poskytovanej bankovej služby prakticky vylúčené individuálne vyjednávanie o obsahu zmluvy. Ostáva však zachovaná možnosť zmluvu ako celok neprijatť, a využiť vyhovujúcejší produkt širokej konkurencie, alebo možnosť vôbec danú službu nevyužiť. V nepremlčanom rozsahu tak bola žaloba podaná dôvodne.

10. Zmena napadnutého rozhodnutia sa netýka žalovaného 2/, pretože tento odvolanie nepodal a voči nemu je právoplatné rozhodnutie súdu prvej inštancie. Vzájomný pomer pri plnení medzi žalovanými 2/ a 3/ však ostáva zachovaný z dôvodu ich vzájomného postavenia dlžníka a ručiteľa. Povinnosť žalovaného 2/ je tak daná prvoinštančným rozsudkom a povinnosť žalovaného 3/ týmto rozsudkom odvolacieho súdu. Pokiaľ ktorýkoľvek z nich bude priznaný dlh plniť, zanikne v rozsahu tohto plnenia aj povinnosť druhému.

11. Vzhľadom na zmenu napadnutého rozhodnutia voči žalovanému 3/ zmenil odvolací súd aj rozhodnutie o trovách prvoinštančného konania voči žalovanému 3/ (§ 396 ods. 2 CSP). Žalobcovi úspešnému v rozsahu 69 % priznal proti žalovanému 3/ úspešnému v rozsahu 31 % náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 38 % z náhrady trov priznanej napadnutým rozhodnutím.

12. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP. Vzhľadom na rovnaký pomer úspechu ako v prvoinštančnom konaní priznal odvolací súd žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému 3/ rovnako v rozsahu 38%.

13. Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

: Proti tomuto rozhodnutiu možno podať dovolanie za podmienok stanovených v ust. § 419 až § 425 CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.